

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2016. július 14. *

„Előzetes döntéshozatal — Szociálpolitika — Az EK-Szerződés 119. cikke (később EK 141. cikk) — 75/117/EGK irányelv — A férfi és női munkavállalók egyenlő díjazása — 1. cikk — 92/85/EGK irányelv — A várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések — A 11. cikk 2. pontjának b) alpontja és a 11. cikk 3. pontja — Olyan nemzeti szabályozás, amely a rendes bírák részére a szakmai tevékenységük gyakorlása során általuk viselt terhekhez kapcsolódó pótlékot ír elő — Egy rendes bírónő e pótlékhoz való jogának hiánya a 2005. január 1-jét megelőzően kivett kötelező szülési szabadság esetében”

A C-335/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Consiglio di Stato (államtanács, Olaszország) a Bírósághoz 2015. július 3-án érkezett, 2015. május 13-i határozatával terjesztett elő az előtte

Maria Cristina Elisabetta Ornano

és

a **Ministero della Giustizia, Direzione Generale dei Magistrati del Ministero**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: D. Šváby tanácselnök, J. Malenovský és M. Safjan (előadó) bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: G. De Socio avvocato dello Stato,
- az Európai Bizottság képviseletében C. Cattabriga és A. Szmytkowska, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: olasz.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EK-Szerződés 119. cikkének (később EK 141. cikk), EK-Szerződés 120. cikkének (később EK 142. cikk), az Európai Unió Alapjogi Chartája 23. cikkének, a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1992. október 19-i 92/85/EGK tanácsi irányelv (tizedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) (HL 1992. L 348., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 110. o.) 11. cikkének, valamint a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 204., 23. o.) 2., 14. és 15. cikkének az értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet Maria Cristina Elisabetta Ornano és a Ministero della Giustizia, Direzione Generale dei Magistrati del Ministero (Igazságügyi Minisztérium, a minisztérium bírakkal foglalkozó főigazgatósága, Olaszország, a továbbiakban: Igazságügyi Minisztérium) között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, melynek tárgya a 2005. január 1-jét megelőzően kivett kötelező szülési szabadság tekintetében azon pótlékban való részesülés megtagadása egy rendes bíróval szemben, amely a rendes bírák által szakmai tevékenységük gyakorlása során viselt terhekhez kapcsolódik.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 75/117/EGK irányelv

- 3 A férfiak és a nők egyenlő díjazása elvének alkalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1975. február 10-i 75/117/EGK tanácsi irányelv (HL 1975. L 45., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 179. o.) 1. cikke a következőket írja elő:

„Az [EGK-]Szerződés 119. cikkében felvázolt, a férfiak és a nők egyenlő díjazásának elve (a továbbiakban: egyenlő díjazás elve) azt jelenti, hogy [az] ugyanazért a munkáért vagy azonos értékűnek tekintett munkáért járó díjazás minden vonatkozásában és minden feltételében meg kell szüntetni a nemi alapon történő megkülönböztetés [helyesen: a nemen alapuló hátrányos megkülönböztetés] minden fajtáját.

Különös tekintettel a díjazás meghatározásakor alkalmazott munkakör-besorolási rendszerekre, amelyeknek mind a férfiak, mind a nők számára azonos feltételeken kell nyugodniuk, kizárva a nemi alapon történő megkülönböztetés minden formáját [helyesen: Különösen ha a díjazás meghatározásakor munkakör-besorolási rendszereket alkalmaznak, e rendszereknek olyan kritériumokon kell alapulniuk, amelyek a férfi munkavállalók és a női munkavállalók tekintetében közösek, és amelyeket úgy kell megállapítani, hogy a nemen alapuló hátrányos megkülönböztetés minden formája kizárt legyen].”

- 4 Ezt az irányelvet 2009. augusztus 15-i hatállyal hatályon kívül helyezte a 2006/54 irányelv. Az alapügy tényállása azonban a 75/117 irányelv hatályon kívül helyezésénél korábbi

A 76/207/EGK irányelv

- 5 A férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról szóló, 1976. február 9-i 76/207/EGK tanácsi irányelv (HL 1976. L 39., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 187. o.) (2) és (3) preambulumbekzdése értelmében:

„mivel a díjazásra vonatkozóan a Tanács 1975. február 10-én elfogadta a [75/117] irányelvet;

mivel szükségesnek tűnik a Közösség intézkedése a férfiak és a nők közötti egyenlőségnek a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, illetve az egyéb munkafeltételek terén történő megvalósítása érdekében; mivel a férfi és a női munkavállalókkal való egyenlő bánásmód a Közösség egyik célját képezi, amelynek keretében elő kell segíteni az élet- és munkafeltételek harmonizálását, továbbfejlesztve azokat; mivel a Szerződés az e cél megvalósításához szükséges, különös jogkörökről nem rendelkezik”.

- 6 A 76/207 irányelvet 2009. augusztus 15-i hatállyal hatályon kívül helyezte a 2006/54 irányelv. Az alapügy tényállása azonban a 76/207 irányelv hatályon kívül helyezésénél korábbi

A 92/85 irányelv

- 7 A 92/85 irányelv (9) és (16)–(18) preambulumbekzdése értelmében:

„mivel a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók biztonság- és egészségvédelme nem jelentheti a nők hátrányos megítélését a munkaerőpiacon, és nem is eredményezheti a nők és a férfiak közötti egyenlő bánásmódról szóló irányelvek megsértését;

[...]

mivel a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók egészségének védelmét érintő munkaszervezés érdekében hozott intézkedések hatástalanok lennének a munkaszerződéshez kapcsolódó jogok védelme nélkül, beleértve a munkabér [helyesen: díjazás] védelmét, illetve a megfelelő ellátáshoz való jogosultság biztosítását;

mivel a szülési szabadsággal kapcsolatos rendelkezések is hatástalanok lennének a munkaszerződéssel kapcsolatos jogok védelme, illetve a megfelelő ellátáshoz való jogosultság biztosítása nélkül [helyesen: jogok védelme, valamint a díjazás, illetve a megfelelő ellátáshoz való jogosultság védelme nélkül];

mivel szülési szabadság esetén a megfelelő ellátás fogalmán a védelem minimális szintjének meghatározására használatos, technikai hivatkozási pontot kell érteni, és az semmiképpen sem értelmezhető úgy, mintha a terhességet betegségnek tekintené”.

- 8 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikke a következőket mondja ki:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) várandós munkavállaló az a várandós munkavállaló, aki állapotáról a nemzeti jogszabályoknak, illetve gyakorlatnak megfelelően tájékoztatja munkáltatóját;
- b) gyermekágyas munkavállaló az a munkavállaló, akit a nemzeti jogszabályok, illetve gyakorlat gyermekágyasnak minősítenek, és aki állapotáról a nemzeti jogszabályoknak, illetve gyakorlatnak megfelelően tájékoztatja munkáltatóját;

c) szoptató munkavállaló az a munkavállaló, akit a nemzeti jogszabályok, illetve gyakorlat szoptatónak minősít [helyesen: minősítenek], és aki állapotáról ezeknek a jogszabályoknak, illetve gyakorlatnak megfelelően tájékoztatja munkáltatóját.”

9 Az említett irányelv „Szülési szabadság” című 8. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2. cikkben meghatározott munkavállalók jogosultak legyenek legalább 14 hetes folyamatos szülési szabadságra, amely a gyermekszülés előtt, illetve után a nemzeti jogszabályoknak, illetve gyakorlatnak megfelelően vehető igénybe.

(2) Az (1) bekezdésben elrendelt szülési szabadságnak tartalmaznia kell legalább két hét kötelező szülési szabadságot, amelyet gyermekszülés előtt, illetve után a nemzeti jogszabályoknak, illetve gyakorlatnak megfelelően kell kiadni.”

10 Ugyanezen irányelv „A munkaviszonyhoz [helyesen: munkaszerződéshez] kapcsolódó jogok” című 11. cikkének 1–3. pontja a következőképpen rendelkezik:

„Annak biztosítása érdekében, hogy a 2. cikkben meghatározott munkavállalók – az e cikkben elismert – egészség- és biztonságvédelmi jogait gyakorolhassák, rendelkezni kell arról, hogy:

1. biztosítsák az 5., 6. és 7. cikkben említett esetekben a 2. cikkben meghatározott munkavállalóknak a munkaviszonyhoz kapcsolódó jogait, köztük a munkabér [helyesen: díjazás] védelmét, illetve a megfelelő ellátáshoz való jogosultságukat, a nemzeti jogszabályoknak, illetve gyakorlatnak megfelelően;

2. a 8. cikkben említett esetben biztosítsák az alábbiakat:

a) a 2. cikkben meghatározott munkavállalók munkaviszonyhoz [helyesen: munkaszerződéshez] kapcsolódó, az alábbi b) pontban [helyesen: alpontban] említetteken kívüli jogait;

b) a 2. cikkben meghatározott munkavállalók munkabérének [helyesen: díjazásának] védelmét, illetve a megfelelő ellátáshoz való jogosultságát;

3. a (2) bekezdés b) pontjában [helyesen: a 2. pont b) alpontjában] említett ellátás akkor tekinthető megfelelőnek, ha legalább azzal egyenértékű jövedelmet biztosít, amelyet az érintett munkavállaló tevékenységének egészségi okokból történő megszakítása esetén kapna a nemzeti jogszabályok szerint meghatározott esetleges maximum függvényében”.

Az olasz jog

11 Az 1981. február 19-i legge n. 27, provvidenze per il personale di magistratura (a bírósági személyzetnek biztosított ellátásokról szóló 27. sz. törvény) 3. cikkének első bekezdése (a GURI 1981. február 21-i, 52. száma; a továbbiakban: 27/81. sz. törvény), előírja az olasz rendes bírák javára történő, a szakmai tevékenységük gyakorlása során az általuk viselt terhekhez kapcsolódó bírói különpótlék megfizetését (a továbbiakban: bírói különpótlék).

12 2004. december 31-ig a kötelező szülési szabadságon levő rendes bírák nem részesülhettek e pótlékban. E tekintetben a 27/81. sz. törvény 3. cikkének első bekezdése (a továbbiakban: a 27/81. sz. törvény 3. cikke első bekezdésének eredeti változata) kimondja:

„Az 1979. április 2-i 97. sz. törvényben előírt, a személyzet javadalmazására vonatkozó új szabályozás elfogadásáig, 1980. július 1-jét követően a rendes bírák részére járó, a tevékenységük gyakorlása során viselt terhekhez kapcsolódó, nyugdíjjogosultságot nem keletkeztető, havi részletekben fizetendő évi 4 400 000 líra összegű külön pótlék kerül bevezetésre az 1971. december 30-i 1204. számú törvény

4. és 7. cikkében előírt rendkívüli szabadság, bármilyen ok miatt szükséges speciális szabadság, a kötelező és a nem kötelező szabadság és a szolgálat bármilyen okból történő felfüggesztése időszakának kizárásával.”

- 13 E rendelkezést módosította a 2004. december 31-i legge n. 311, Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2005) (az éves és többéves állami költségvetés kialakításának szabályairól szóló 311. sz. törvény [2005. évi költségvetési törvény] (a GURI 2004. december 31-i 306. számának rendes melléklete) 1. cikkének (325) bekezdése, amely kiterjesztette a bírói különpótlékhoz való jogot a rendes bírák kötelező szülési szabadságának esetére (a továbbiakban: a 27/81. sz. törvény 3. cikke első bekezdésének módosított változata). Ez utóbbi változat 2005. január 1-jén lépett hatályba.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 14 2007. február 23-án M. C. E. Ornano a Tribunale di Cagliari (cagliari elsőfokú bíróság, Olaszország) bírója az Igazságügyi Minisztériumtól kérte a bírói különpótlék kifizetését azon kötelező szülési szabadság két időszaka tekintetében, amelyeket a 1997–1998-es és 2000–2001-es évek során vett igénybe.
- 15 2007. március 30-i határozatával az Igazságügyi Minisztérium azzal az indokolással utasította el M. C. E. Ornano kérelmét, hogy a szülési szabadság e két időszaka a 27/81. sz. törvény 3. cikke első bekezdése módosított változata hatálybalépésének időpontjánál, vagyis 2005. január 1-jénél korábbi, és hogy ez a módosítás nem bírt visszamenőleges hatállyal.
- 16 2007. július 30-án M. C. E. Ornano rendkívüli jogorvoslati kérelemnek a Presidente della Repubblica (köztársasági elnök, Olaszország) elé történő terjesztésével vitatta e határozatot. Egy ilyen kérelem keretében a hatáskörrel rendelkező bíróság a Consiglio di Stato (államtanács, Olaszország).
- 17 E kérelem keretében M. C. E. Ornano úgy érvelt, hogy a 27/81. sz. törvény 3. cikke első bekezdésének módosított változata az e rendelkezés hatálybalépésének időpontját megelőzően létrejött helyzetekre alkalmazandó, amelyek tekintetében, mint a jelen esetben, az elévülési idő még nem telt le.
- 18 2007. október 9-én az Igazságügyi Minisztérium kizárta a 27/81. sz. törvény 3. cikke első bekezdése módosított változatának visszamenőleges alkalmazását. Kiemelte, hogy a Consiglio di Stato (államtanács) felvetette e módosított változat alkotmányosságának kérdését, és hogy már több esetben is, többek között egy 2007. április 13-i végzésben a Corte costituzionale (alkotmánybíróság, Olaszország) megállapította, hogy ez a rendelkezés nem ellentétes az olasz alkotmánnyal.
- 19 2015. április 13-i levelében az Igazságügyi Minisztérium a Consiglio di Stato (államtanács) részére továbbította a Corte costituzionale (alkotmánybíróság) 2008. május 14-i végzését, amelyben utóbbi kijelentette, hogy a 27/81. sz. törvény 3. cikke első bekezdése módosított változatának az olasz alkotmánnyal való összeegyeztethetőségének kérdése nyilvánvalóan megalapozatlan, amennyiben az kizárja a bírói különpótlékhoz való jogot a kötelező szülési szabadság alatt. E tekintetben ez utóbbi bíróság úgy ítélte meg, hogy a 27/81. sz. törvény 3. cikke első bekezdésének módosított változata nem alkalmazható az e verzió hatálybalépését megelőző időszakokra.
- 20 A Consiglio di Stato (államtanács) szerint továbbra is kérdés, hogy a 27/81. sz. törvény 3. cikke első bekezdésének eredeti verziója összeegyeztethető-e az uniós joggal annak különböző, az anyaság védelmére és a nemek közötti megkülönböztetésmentesség biztosítására irányuló rendelkezéseiben, különösen a munkavállalók díjazását illetően.

- 21 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megemlíti, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatának célja annak biztosítása, hogy az anyaság az érintett női munkavállalókat a munkaviszony keretében ne hozza kedvezőtlenebb helyzetbe, mint férfi kollegáikat.
- 22 Hozzáteszi, hogy szintén a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint különösen a díjazást illetően, még ha a szülési szabadságon lévő női munkavállaló nem is tarthat igényt a díjazása teljes egészének védelmére, meg kell, hogy őrizze nemcsak az alaphérét, hanem azon jutalékokhoz való jogot is, amelyek foglalkoztatási státuszához kötődnek.
- 23 Márpedig, a jelen esetben, az olasz jogalkotó a bírói különpótlékot hallgatólagosan a rendes bírák díjazása „nem eshetőleges elemeként”, és mindenképpen olyanként ismerte el, amely független a kötelező szabadságra történő kiírástól, miként azt az éves és többéves állami költségvetés kialakításának szabályairól szóló, 2004. december 30-i 311. sz. törvény (2005. évi költségvetési törvény) is kimondja, amely elismerte e pótlékhoz való jogot a kötelező szülési szabadságon töltött szolgálati idő tekintetében.
- 24 E körülmények között a Consiglio di Stato (államtanács) úgy döntött, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:
- „Ellentétes-e a 92/85 irányelv 11. cikke első bekezdésének 1. pontjával, 2. pontjának b) alpontjával, 3. pontjával, illetve az utolsó két preambulumbekkezdésével, valamint [az EK-Szerződés 119. cikkel (később EK 141. cikk), EK-Szerződés 120. cikkel (később EK 142. cikk)], amely előírja, hogy »a tagállamok törekednek arra, hogy fenntartsák a fizetett szabadságra vonatkozó szabályozási rendszerek fennálló egyenértékűségét«; a 2006/54 irányelv együttesen alkalmazott 2. cikke (2) bekezdésének c) pontjával és 14. cikke (1) bekezdésének c) pontjával, valamint a 2006/54 irányelv 15. cikkével, (23) és (24) preambulumbekkezdésével, és végül az Alapjogi Charta 23. cikkével az olyan nemzeti szabályozás, amely a 27/81. sz. törvény 3. cikke első bekezdésének eredeti változata értelmében nem teszi lehetővé az abban előírt pótlék fizetését a 2005. január 1-jét megelőző kötelező szülési szabadság időszakaira?”
- 25 A Bíróság elnöke 2015. augusztus 12-i végzésével elutasította a kérdést előterjesztő bíróság arra irányuló kérelmét, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23a. cikkében és a Bíróság eljárási szabályzatának 105. cikkében szabályozott gyorsított eljárásban bírálják el.

A kérdésről

- 26 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az uniós jogot úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes-e egy olyan nemzeti szabályozás, mint az alapügyben szóban forgó, amely szerint a 2005. január 1-jét megelőző kötelező szülési szabadság időszaka esetében egy rendes bírónő nem részesülhet a rendes bírák által a szakmai tevékenységük gyakorlása során viselt terhekhez kapcsolódó pótlékban.
- 27 Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy – amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik – az alapügy tényállása az 1997/1998-as és 2000/2001-es évek során valósult meg, amikor M. C. E. Ornano kötelező szülési szabadságon volt. Ilyen körülmények között a feltett kérdést az ezen időszakokban hatályban lévő uniós jog rendelkezései, különösen a 92/85 irányelv, az EK-Szerződés 119. cikke (később EK 141. cikk) és a 75/117 irányelv alapján kell vizsgálni.

A 92/85 irányelvről

- 28 A jelen esetben, mivel M. C. E. Ornano két kötelező szülési szabadságot vett igénybe, a 92/85 irányelv szülési szabadságra vonatkozó 11. cikke 2. pontjának b) alpontját, valamint 11. cikkének 3. pontját kell értelmezni, anélkül hogy szükséges lenne a kérdést előterjesztő bíróság által szintén említett, ugyanezen 11. cikk 1. pontjára hivatkozni. Ugyanis ez utóbbi pont, amely ezen irányelv 5., 6. és 7. cikkére hivatkozik, a várandós munkavállalókra, valamint a szoptató munkavállalókra, tehát az alapügyben szereplőtől eltérő helyzetekre vonatkozik.
- 29 E tekintetben az említett irányelv 11. cikke 2. pontjának b) alpontja előírja, hogy a szülési szabadság esetében a munkavállalók díjazásának védelmét, illetve a megfelelő ellátáshoz való jogosultságát biztosítani kell. Ugyanezen irányelv 11. cikkének 3. pontja pontosítja, hogy a 2. pont b) alpontjában említett ellátás akkor tekinthető megfelelőnek, ha legalább azzal egyenértékű jövedelmet biztosít, amelyet az érintett női munkavállaló tevékenységének egészségi okokból történő megszakítása esetén kapna a nemzeti jogszabályok szerint meghatározott esetleges maximum függvényében.
- 30 A 92/85 irányelv 11. cikkében szereplő „díjazás” fogalma az EK-Szerződés 119. cikkében (később EK 141. cikk) szereplő fogalommeghatározás mintájára magában foglalja azon juttatásokat, amelyeket a munkáltató a munkavállaló munkaviszonyára tekintettel a szülési szabadság ideje alatt közvetlenül vagy közvetve fizet. Ezzel szemben az említett 11. cikkben szintén szereplő „ellátás” fogalma mindazon jövedelmet foglalja magában, amelyet a munkavállaló a szülési szabadsága alatt nem a munkáltatójától a munkaviszonyára tekintettel szerez (lásd ebben az értelemben: 1998. október 27-i Boyle és társai ítélet, C-411/96, EU:C:1998:506, 31. pont; 2010. július 1-jei Parviainen-ítélet, C-471/08, EU:C:2010:391, 35. pont).
- 31 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a női munkavállalók azonban nem hivatkozhatnak sikerrel a 92/85 irányelv 11. cikke 2. és 3. pontjának rendelkezéseire annak követelése érdekében, hogy a szülési szabadságuk alatt fenntartsák a teljes díjazásukat, mintha a többi munkavállalóhoz hasonlóan ténylegesen betöltenék a munkakörüket (lásd ebben az értelemben: 1996. február 13-i Gillespie és társai ítélet, C-342/93, EU:C:1996:46, 20. pont; 2004. március 30-i Alabaster-ítélet, C-147/02, EU:C:2004:192, 46. pont; 2010. július 1-jei Gassmayr-ítélet, C-194/08, EU:C:2010:386, 82. pont).
- 32 Így meg kell különböztetni a 92/85 irányelv 11. cikkének 2. és 3. pontjában szereplő „díjazás” fogalmát a „teljes díjazás” fogalmától, amely akkor jár, amikor a női munkavállaló a munkakörét ténylegesen be is tölti, és amely, a jelen esetben, magában foglalja a bírói különpótlékot, ami a rendes bírák által a szakmai tevékenységük gyakorlása során viselt terhekhez kapcsolódik.
- 33 E tekintetben, amint kitűnik a 92/85 irányelvből és a Bíróság ítélkezési gyakorlatából, az uniós jogalkotó azt kívánta biztosítani, hogy a munkavállaló a szülési szabadsága alatt olyan összegű jövedelemhez jusson, amely legalább egyenértékű azon ellátás összegével, amelyet a nemzeti társadalombiztosítási jogszabályok a munkavállaló tevékenységének egészségi okokból történő megszakítása esetére írnak elő (lásd ebben az értelemben: 1998. október 27-i Boyle és társai ítélet, C-411/96, EU:C:1998:506, 32. pont; 2010. július 1-jei Gassmayr-ítélet, C-194/08, EU:C:2010:386, 83. pont; 2014. február 13-i TSN és YTN ítélet, C-512/11 és C-513/11, EU:C:2014:73, 36. pont).
- 34 Ha a munkavállaló nem dolgozik, mert szülési szabadságon van, az említett irányelv 11. cikkének 2. és 3. pontja által megkövetelt minimális védelem nem vonja tehát maga után az érdekelt teljes díjazásának fenntartását (2010. július 1-jei Gassmayr-ítélet, C-194/08, EU: C:2010:386, 86. pont).
- 35 Másfelől a 92/85 irányelv, amely minimális előírásokat tartalmaz, semmilyen módon nem korlátozza a tagállamok lehetőségeit a tekintetben, hogy az említett munkavállalók részére magasabb szintű védelmet biztosítsanak azáltal, hogy a női munkavállalók számára kedvezőbb védelmi intézkedéseket tartanak fenn vagy vezetnek be, feltéve hogy azok az uniós jog rendelkezéseivel összeegyeztethetők. Ezen irányelv egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg tehát a tagállamokat vagy adott esetben a

szociális partnereket abban, hogy előírják a díjazás valamennyi elemének a fenntartását, amelyekre a várandós munkavállaló a terhessége és a szülési szabadsága előtt jogosult volt (2010. július 1-jei Gassmayr-ítélet, C-194/08, EU:C:2010:386, 88. pont; 2014. február 13-i TSN és YTN ítélet, C-512/11 és C-513/11, EU: C:2014:73, 37. pont).

- 36 Következésképpen a 92/85 irányelv 11. cikke 2. pontjának b) alpontjából és 11. cikkének 3. pontjából az következik, hogy abban az esetben, ha az érintett tagállam nem írta elő a díjazás valamennyi elemének fenntartását, amelyekre egy rendes bírónő a szülési szabadsága előtt jogosult volt, e munkavállaló munkáltatója – 2005. január 1-jét megelőző kötelező szülési szabadság időszaka esetében – nem köteles számára a rendes bírónő által szakmai tevékenységük gyakorlása során viselt terhekhez kapcsolódó pótlékot fizetni, ha az említett munkavállaló ezen időszak alatt olyan összegű jövedelemhez jutott, amely legalább egyenértékű azon ellátás összegével, amelyet a nemzeti társadalombiztosítási jogszabályok a munkavállaló szakmai tevékenységének egészségi okokból történő megszakítása esetére írnak elő, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia.

Az EK-Szerződés 119. cikkéről (később EK 141. cikk) és a 75/117 irányelvről

- 37 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy M.C.E. Ornano szülési szabadságának időszaka alatt az EK-Szerződés 119. cikke volt hatályban, amely 1999. május 1-jétől az EK 141. cikk lett.
- 38 Amint az a jelent ítélet 30. pontjában kifejtésre került, azok a juttatások – mivel a munkaviszonyon alapulnak –, amelyeket a munkáltató a munkavállalónak jogszabályi rendelkezések vagy munkaszerződés alapján a szülési szabadsága alatt fizet, az EK-Szerződés 119. cikke (később EK 141. cikk) és a 75/117 irányelv 1. cikke értelmében vett díjazásnak minősülnek (1996. február 13-i Gillespie és társai ítélet, C-342/93, EU:C:1996:46, 14. pont; 1998. október 27-i Boyle és társai ítélet, C-411/96, EU:C:1998:506, 38. pont).
- 39 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata alapján azonban hátrányos megkülönböztetés a különböző szabályoknak hasonló helyzetekre való alkalmazása, vagy pedig ugyanazon szabálynak különböző helyzetekre történő alkalmazása (1996. február 13-i Gillespie és társai ítélet, C-342/93, EU: C:1996:46, 16. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Márpedig a nemzeti jogszabályokban előírt szülési szabadságon lévő nők különleges helyzetben vannak, amely különleges védelmüket teszi szükségessé, de amely nem hasonlítható azon férfi, vagy azon nő helyzetéhez, aki munkakörét ténylegesen be is tölti (1996. február 13-i Gillespie és társai ítélet, C-342/93, EU:C:1996:46, 17. pont).
- 40 Következésképpen az EK-Szerződés 119. cikkében (később EK 141. cikk) rögzített, és a 75/117 irányelv által pontosított férfiak és nők közötti egyenlő díjazásának az elve nem ír elő olyan kötelezettséget, amely alapján a munkavállalók díjazását teljes egészében fenn kellene tartani a szülési szabadság idejére, és nem állapít meg konkrét kritériumokat sem az ezen időszak alatt a részükre kifizetett ellátások összegének meghatározására, feltéve hogy ez nem olyan szinten van megállapítva, hogy a szülési szabadság célját veszélyezteti. Ugyanakkor, amennyiben ezen ellátások kiszámítása azon a fizetésen alapul, amelyet a munkavállaló a szülési szabadság kezdete előtt kapott, az ellátások összegének a hatálybalépésüktől kezdve magukban kell foglalniuk a referenciabérrel fedezett időtartam kezdete és a szülési szabadság vége között végrehajtott béremeléseket (1996. február 13-i Gillespie és társai ítélet, C-342/93, EU: C:1996:46, 25. pont).
- 41 Ebből az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy önmagában az a tény, hogy egy rendes bírónő nem részesül bírói különpótlékban a kötelező szülési szabadság alatt, eltérően az aktív állományban lévő férfi kollégáitól, nem minősül az EK-Szerződés 119. cikke (később EK 141. cikk) és a 75/117 irányelv 1. cikke értelmében vett, nem alapuló hátrányos megkülönböztetésnek.

- 42 Hozzá kell tenni, hogy a jelen ítélet 40. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel, abban az esetben, amikor az érintett női munkavállaló olyan összegű jövedelemhez jutott, amely legalább egyenértékű az érintett tagállam társadalombiztosítási jogszabályai által előírt azon ellátás összegével, amelyet a munkavállaló a 92/85 irányelv 11. cikke 2. pontja b) alpontjának, valamint 11. cikke 3. pontjának értelmében tevékenységének egészségi okokból történő megszakítása esetén kapott volna, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia, ez a jövedelem nem tekinthető úgy, mint amely olyan szinten van megállapítva, hogy a szülési szabadság célját veszélyezteti.
- 43 Egyébiránt, mivel – amint arra a jelen ítélet 38. pontja is emlékeztet – azok a juttatások, amelyeket a munkáltató a szülési szabadság alatt fizet az EK-Szerződés 119. cikke (később EK 141. cikk) és a 75/117 irányelv 1. cikke értelmében vett díjazásnak minősülnek, e díjazás nem tartozhat a 76/207 irányelv hatálya alá. Ugyanis, különösen ez utóbbi irányelv második preambulumbekzdéséből következik, hogy ezen irányelv nem a díjazásra irányul (lásd 1996. február 13-i Gillespie és társai ítélet, C-342/93, EU:C:1996:46, 24. pont; 1998. október 27-i Boyle és társai ítélet, C-411/96, EU:C:1998:506, 38. pont). Ilyen körülmények között a jelen ügyet nem szükséges a 76/207 irányelvre tekintettel megvizsgálni.
- 44 A fenti észrevételekre tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EK-Szerződés 119. cikkét (később EK 141. cikk), a 75/117 irányelv 1. cikkét, a 92/85 irányelv 11. cikke 2. pontjának b) alpontját, valamint ugyanezen irányelv 11. cikkének 3. pontját úgy kell értelmezni, hogy abban az esetben, ha az érintett tagállam nem írta elő a díjazás valamennyi elemének fenntartását, amelyekre egy rendes bírónő a szülési szabadsága előtt jogosult volt, azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amelyről az alapügyben szó van, amely alapján 2005. január 1-jét megelőző kötelező szülési szabadság időszaka esetében egy rendes bírónő nem részesülhet a rendes bírák által a szakmai tevékenységük során viselt terhekhez kapcsolódó pótlékban, feltéve, hogy ez a munkavállaló ezen időszak alatt olyan összegű jövedelemhez jutott, amely legalább egyenértékű a nemzeti társadalombiztosítási jogszabályok által előírt azon ellátás összegével, amelyet a munkavállaló tevékenységének egészségi okokból történő megszakítása esetén kapott volna, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia.

A költségekről

- 45 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

Az EK-Szerződés 119. cikkét (később EK 141. cikk), a férfiak és a nők egyenlő díjazása elvének alkalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1975. február 10-i 75/117/EGK tanácsi irányelv 1. cikkét, a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről (tizedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében) szóló, 1992. október 19-i 92/85/EGK tanácsi irányelv 11. cikke 2. pontjának b) alpontját, valamint a 92/85 irányelv 11. cikkének 3. pontját úgy kell értelmezni, hogy abban az esetben, ha az érintett tagállam nem írta elő a díjazás valamennyi elemének fenntartását, amelyekre egy rendes bírónő a szülési szabadsága előtt jogosult volt, azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amelyről az alapügyben szó van, amely alapján 2005. január 1-jét megelőző kötelező szülési szabadság időszaka esetében egy rendes bírónő nem részesülhet a rendes bírák által a szakmai tevékenységük során viselt terhekhez kapcsolódó pótlékban, feltéve, hogy ez a munkavállaló ezen időszak alatt olyan összegű jövedelemhez jutott, amely legalább egyenértékű a nemzeti

társadalombiztosítási jogszabályok által előírt azon ellátás összegével, amelyet a munkavállaló tevékenységének egészségi okokból történő megszakítása esetén kapott volna, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia.

Aláírások